

توصیف نارنجستان بزرگ از معیرالممالک

۱۲ اسفند ۱۴۰۰ ساعت ۱۹:۵۷

حوض بلورینی را که ملکه انگلستان ویکتوریا برای ناصرالدین شاه هدیه فرستاده بود به اندک فاصله ای رودرروی پله های مزبور قرار داشت و پیوسته لبریز از آب صافی بود.

نارنجستان بزرگ- دیوانخانه را در کاخ گلستان می نامیدند و براستی اسم بامسما بود. از اندرون شاهی دو در به دیوانخانه باز میشد که یکی جنب اطاقهای مادر بزرگم تاج الدوله نخستین زن عقدی ناصرالدین شاه و دیگری کنار عمارت موزه واقع بود. دالان اطاق های تاج الدوله دری به نارنجستان بزرگی داشت که چون از آن پا به درون می نهادند بوئی جانفزا به مشام میرسید، و پرده ای از افسانه های هزار و یک شب برابر دیدگان جلوه گر میشد. بنای نارنجستان شرقی و غربی بود و هفتاد ذرع عرض و هشت قرع ارتفاع داشت. طاق بنا از کمان های چوبی ترتیب داده شده بود و در زمستان روی آنرا با پرده می پوشاندند. چهل درخت از نارنج و پرتقال و نارنگی و لیمو و توسرخ و دارابی و پتایی و غیره در آن نشانده و نیک عمل آورده بودند. درختها در دو سوی نهری عریض از کاشی لعابی آبی که هر دودرع فاصله فوارهای کوچک در آن قرار داشت درون باغچه های گرد کاشته شده بود و از سه تا پنج ذرع ارتفاع داشتند.

از سمت شرقی ده پله طویل که باسنگ ریزه های الوان زینت یافته بود تالار برلیان را به نارنجستان مربوط میساخت. حوض بلورینی را که ملکه انگلستان ویکتوریا برای ناصرالدین شاه هدیه فرستاده بود به اندک فاصله ای رودرروی پله های مزبور قرار داشت و پیوسته لبریز از آب صافی بود. وسط نارنجستان حوض گرد بزرگی بود که از فواره ی سنگی آن آب بسیار میجوشید و ماهی های قرمز و سپید در آن شناور بودند.

نارنجستان رو به جنوب ارسپهای بزرگی با آئینه های یکپارچه داشت که به فضای گلستان نگاه میکرد و از سمت اندرون دارای دیواری پر عرض باطاق نماهای وسیع بود. درندگان صید شده به دست شاه را که به طرزهای خوش طبیعی نما آماده شده بود در طاقنماها قرار داده بودند. چلچراغها و فانوس های گرانبها و دیوار کوب های گوناگون در طول نارنجستان از سقف آویخته و به دیوارها کوبیده شده بود. از انتهای این ضلع دری بزرگ و منبت کاری به دیوانخانه باز میشد. نارنجستان دیگری با ابعاد کوچکتر از بلور در وسط باغ خودنمایی میکرد که از اره و کفش از سنگ مرمر پوشیده شده بود. هفده درخت پرتقال و نارنگی و لیموی شیرین از نقاط مختلف ایران آورده در آن کاشته بودند.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/48654/معيرالمالك-بزرگ-نارنجستان-توصيف>